

58. LJETNE PRIREDBE KRK

Otvorenje 58. Ljetnih priredbi

**Koncert u povodu
obilježavanja stote godišnjice
Prvog svjetskog rata**

Grad Krk, 04. srpnja 2014.

Krčka katedrala, 21³⁰

Izvođači:

Vokalna akademija Ljubljana

Filharmonijski zbor "Trentino"
maestro Sandro Filippi, voditelj zbora

Orkestar Slovenske filharmonije

Martina Burger, sopran

Martin Sušnik, tenor

Darko Vidic, bariton

.....

maestro Stojan Kuret,
dirigent i umjetnički voditelj

Program:

I.

Kurt Weill / Bertolt Brecht

“Das Berliner Requiem” (1929.)

“Berlinski rekvijem” mala kantata za tenora, bariton, muški zbor i orkestar

Grosser Dankchoral

Ballade vom ertrunkenen Mädchen

Marterl Hier ruht die Jungfrau

Erster Bericht über den unbekanntem Soldaten unter dem Triumphbogen

Zweiter Bericht über den unbekanntem Soldaten unter dem Triumphbogen

Grosser Dankchoral

II.

Ambrož Čopi

“Missa pro Pace” (2014.) za tenora, sopran, muški zbor i orkestar; djelo inspirirano temom Sočke fronte napisano u povodu obilježavanja stote godišnjice Prvog svjetskog rata,

Introitus: Requiemaeternam (I) / Kyrie / Requiemaeternam (II)

Slovo (Alojz Praprotnik, pisma s fronte)

Sanctus

Benedictus

Ognjeno morje (Alojz Praprotnik, pisma s fronte)

Agnus Dei - Pie Jesu

III.

Bohuslav Martinů / Jiří Mucha

“Polní Mše” (1939.)

“Vojna misa na otvorenom” za bariton, muški zbor i orkestar

Koncert u povodu obilježavanja stote godišnjice Prvog svjetskog rata

Stogodišnjica početka Prvog svjetskog rata prigodan je trenutak za buđenje uspomena na strahote prvog oružanog sukoba međunarodnog opsega koji je snažno utjecao na strukturu društvenih sila, potpuno promijenivši tijek povijesnih događanja.

Te su se važne obljetnice željeli prisjetiti i članovi Vokalne akademije Ljubljana, inicijatori ovog projekta, ponudivši zanimljiv i rijetko izvođen program u suradnji s glazbenicima Slovenske filharmonije i talijanskog Filharmonijskog zbora Trentino, a sve pod vodstvom dirigenta Stojana Kureta.

Projekt uključuje izvedbu tri velika pjevačka djela iz svjetske riznice zborske glazbe za muško zbarsko pjevanje, soliste i puhački orkestar, među kojem treba posebno izdvojiti Missu pro Pace (2014.) afirmiranog slovenskog skladatelja mlađe generacije Ambroža Čopija napisano u povodu obilježavanja stote godišnjice Prvog svjetskog rata. Pored njega biti će izveden "Berlinski requiem" ("Das Berliner Requiem") Kurta Weilla i Bertolta Brechta te "Vojna misa na otvorenom" ("Polní Mše") Bohuslava Martinůja i Jiříja Mocha.

Unatoč tome što su ta tri glazbena djela nastajala u različito vrijeme povezana su specifičnom porukom koju prenose.

Kurt Weill svoj je "Berlinski rekvijem" ("Das Berliner Requiem") napisao 1928. godine vezujući se uz tekst Bertolta Brechta, dajući prilog osjećajima i razmišljanju o smrti i prolaznosti suvremenog čovjeka o čemu već dovoljno govore i podnaslovi Brechtove poeme: "Smrt u šumi", "Ne možemo pomoći mrtvom čovjeku", "Balada o utopljenoj djevojci", "Znamenje", "Prva vijest o Neznamom vojniku ispod Slavoluka pobjede", ili "Druga vijest o Neznamom vojniku ispod Slavoluka pobjede".

“Vojna misa na otvorenom” Bohuslava Martinůja složena je od liturgijskih napjeva, psalama i odabranih tekstova češkog pjesnika Jiříja Mucha, a nastavši u teškim povijesnim trenucima 1939. godine, ukazuje na upravo započet rat, ali s težnjom da se među ljude konačno nastani mir. Misa je bila namijenjena vojnicima, a služila se na otvorenom, čemu ovo djelo i duguje svoj naziv.

Ambrož Čopi je za svoje djelo odabrao primaran izvor, pisma vojnika sa Sočke fronte koji u spletu svojih misli stvaraju potresnu sliku čovjeka u užasu nasilja. U prvom pismu vojnik se oprašta od ukućana, dok se šokantan vrhunac postiže u drugom kada s bojnog polja rezignirano promatra goreći Bovec. Napetost u tekstu dodatno raste uz činjenicu da je zadnje pismo napisano samo tjedan dana pred vojničovu smrt.

Sva tri djela povezuje angažiranost koja upozorava na strahote ratnog vihora uz poticanje na očuvanje mira, želeći opjevati nadu u nov početak, ali prije svega nadu u bratstvo i poštivanje među narodima koje više nikada ne bi smjelo voditi ratu. Vodeći se ovom obljetnicom projekt je primjeren kako zbog univerzalne poruke mira tako i zbog značajne umjetničke vrijednosti samih djela. Ona povezuju traženje rješenja u beznadnoj situaciji te smisao i ulogu umjetnosti omogućavajući da nam se svaka od tih skladbi neprestano obraća, sukreirajući pritom povijesnu memoriju.

Biografije autora

Kurt Weill, njemački skladatelj (Dessau, 1900. – New York, 1950.). Studirao u Berlinu na Hochschule für Musik te privatno kod F. Busonija, koji je na nj znatno utjecao, više u estetičkom nego kompozicijskom smislu. Bio je jedan od najznačajnijih skladatelja scenske glazbe u 20. st. (opera, mjuzikl), no skladao je i druga djela (npr. simfonije, glazbu za film i dr.). Vrlo je blisko surađivao s B. Brechtom. Njegovo se stvaralaštvo dijeli u dvije faze: za boravka u Europi (Opera za tri novčića, 1928.; Uspon i pad grada Mahagonnyja, 1930.; Berlinski rekvijem, 1928., i dr.) te za boravka u SAD-u, kamo je emigrirao 1935. zbog nesklonosti nacističkoga režima (Johnny Johnson, 1936.; Dama u crnome, 1940.; Ulična scena, 1946.). U svojim djelima jedinstvene estetike – posebno onima nastalima u SAD-u, koje je skladao za kazališta na Broadwayu – spojio je klasičnu tradiciju i elemente popularne kulture tragajući istodobno i za novom vrstom publike. Zbog stilskoga pluralizma, neopterećenog odnosa prema tradiciji te sklonosti primijenjenoj kompoziciji smatra ga se pretečom postmodernoga skladatelja.

Bertolt Brecht, njemački književnik (Augsburg, 1898. – Berlin, 1956.). Studirao prirodne znanosti i medicinu u Münchenu, ali se ubrzo posvetio kazalištu; radio isprva kao dramaturg s M. Reinhardtom. Po dolasku nacista na vlast 1933., odlazi u inozemstvo. U emigraciji je književno djelovao protiv nacizma i militarizma. God. 1948. vraća se u Istočni Berlin, gdje osniva Berliner Ensemble. Prosvjedujući protiv nepravde suvremene civilizacije, Brecht počinje s totalnom, anarhističkom pobunom, da bi poslije, sredinom 1920-ih, a pod utjecajem K. Korsch, prihvatio marksistički svjetonazor, kojim je snažno obojena njegova sveukupna društvena satira. Iako ga sarkastičan stav i stil nisu nikad napuštali, u njegovim se scenskim djelima javlja toplo suosjećanje sa siromašnima i slabima. Dramatičar, režiser, filmski pisac i pjesnik, Brecht je nemilosrdan književni ismijavač totalitarističkog i antihumanističkog poretka, ali na berlinski radnički ustanak 1955., koji je ugušen u krvi nije se oglasio. Duhovito dosjetljiv, nepomirljiv kritik stvarnosti i eksperimentator, Brecht je prvo prihvatio groteskni modernizam, a zatim nastojao ostvariti vlastito, tzv. epsko kazalište. Pritom se služio elementima naracije, slobodne montaže, izoliranih slika, traktata i pamfleta, uz smionost svjetlosne efekte i glazbenu pratnju. Po smionosti izraza, snazi eksperimenta i strastvenosti angažmana, Brecht je najvažniji njemački dramatičar 20. st., a njegova vizija kazališta bitno je utjecala na kazališno stvaranje u svjetskim razmjerima.

Ambrož Čopi (Bovec, Slovenija 1973.) predstavnik je mlađe generacije slovenskih skladatelja i jedan od najboljih nacionalnih zborovođa, o čemu svjedoče brojna osvojena priznanja i prva mjesta na domaćim i inozemnim natjecanjima. Njegov zavidan skladateljski opus u kojem dominiraju vokalna djela izvode mnogi domaći i inozemni zborovi.

Bohuslav Martinů, češki skladatelj (Polička, 1890. – Liestal, Švicarska, 1959.). Studirao je kod J. Suka u Pragu i kod A. Roussela u Parizu, gdje je živio do 1940. God. 1941–53. podučavao je kompoziciju u SAD-u. Od 1953. živio je u Italiji, a od 1956. u Švicarskoj. Unatoč modernosti kontrapunktskoga sloga, skladbe mu ne mogu prikriti priklanjanje tradiciji koju je u češkoj glazbi utemeljio A. Dvořák. Skladao je niz glazbeno-scenskih djela, šest simfonija, Dvostruki koncert za dva gudačka orkestra, klavir i timpane (1938), jednu Sinfonietta giocosa (1940), oratorij po Gilgamešu (1957) i dr. Premda je glavninu života proveo izvan Češke, drži se, uz L. Janáčka, najznačajnijim češkim skladateljem 20. st.

Jiří Mucha, češki književnik i novinar (Prag, 1915. – Prag, 1991.). Sin slikara Alfonsa Muche; živio u nizu europskih zemalja i SAD-u, bio ratni izvjestitelj i novinar radija BBC s bojišnica Drugog svjetskoga rata. Kao pripadnika britanskih oružanih snaga češki staljinistički režim osudio ga je 1950-ih na zatvor. Rehabilitiran je 1960-ih. Pisao na češkom i engleskom romane i pripovijetke u kojima problematizira ljudsko otuđenje i slobodu na povijesnoj pozadini ratnoga kaosa. Autor je knjiga reportaža, filmskih scenarija, memoara i opsežne očeve biografije.

Biografije izvođača

Vokalna akademija Ljubljana, utemeljena je u rujnu 2008. godine, a čini je šesnaest do dvadesetiskusnih zbornskih pjevača s područja čitave Slovenije. Zbor je odmah po osnivanju pobudio veliki interes kako domaće, tako i inozemne javnosti, te je danas na zahtjevnom putu da to i opravda. Godine 2009. nakon vrlo uspješne turneje u okviru festivala Concordia vocis održanom u Cagliariju na Sardiniji, zbor je sudjelovao na 57. Međunarodnom pjevačkom natjecanju Guido d'Arezzo u talijanskom Arezzu, gdje je, i publiku, i struku oduševio svojim nastupom uvjerljivo osvojivši prva mjesta u sve četiri prijavljene kategorije, kao i Grand Prix (Grand Prix della Citta D'Arezzo 2009.) To je priznanje Vokalnoj akademiji Ljubljana, kao prvom muškom zboru u povijesti, pomoglo da odnese pobjedu na tjecanju za veliku europsku nagradu – Grand Prix of Europe 2010. Nakon toga, uslijedilo je sudjelovanje na prestižnom festivalu profesionalnih zborova Polyfolia 2010., održanom u francuskom St. Loju, u Normandiji. Vokalnoj akademiji Ljubljana talijansko Ministarstvo kulture i Zaklada Guido d'Arezzo dodijelili su prestižnu nagradu za značajan doprinos razvoju vokalne glazbe – Guidoneum Award 2011. (Prije ljubljanskog zbora ovu su nagradu primili samo Bečki dječaci, Filipinski madrigalisti i Stockholmski kraljevski zbor). Iste godine, na međunarodnom natjecanju zborova Concours international du chant choral Vallee d'Aoste 2011 Vokalna akademija Ljubljana osvaja Grand Prix Vallee d'Aoste 2011. Sljedeće godine, kao europski predstavnik, nastupila je na smotri zborova IFCM World Choir Summit Beijing 2012 (Peking, Kitajska), a 2013. na znamenitom francuskom Festivalu des Chœurs Lauréats 2013, priređenom u Provansi. Vokalna akademija Ljubljana osnovana je iz želje za kvalitetnim izvođenjem muškog zbornskog pjevanja, toliko značajnim za slovensku kulturu, kao i s ciljem promicanja i predstavljanja nove slovenske zbornske literature. Pored toga angažirana je i oko gostovanja uglednih inozemnih zborova u Sloveniji te obrazovanja mladih pjevača.

Umjetnički voditelj i dirigent Vokalne akademije Ljubljana je maestro Stojan Kuret, a u radu zbora također sudjeluju pijanistica Mojca Prus te sopranistica Martina Burger (kao stručnjakinja za vokalne tehnike).

Filharmonijski zbor Trentino, osnovan je 2007. godine s namjerom da razvija koncertnu aktivnost s posebno izabranim pjevačima od strane voditelja zbora te da im se tako pruži mogućnost sudjelovanja na raznim relevantnim glazbenim manifestacijama, a na kojima surađuju s brojnim umjetnicima. Do sada je ostvarena uspješna suradnja s Limenom glazbom Albiane i predstavnicima

Udruženja limenih glazbi Trentina. Tako je izveden Božićni koncert u Trentu i Rimu s programom sakralne glazbe u crkvi sv. Marije na Trastevere. Na 57.

međunarodnom natjecanju pijanista F. Busoni, Bolzano, izvodili su do tada nikad objavljene skladbe Busonijeve sakralne glazbe, a neka od tih djela objavljena su u reviji Amadeus, u prosincu 2013. godine. Često na festivalima sakralne glazbe na području Trenta i Bolzana izvode korale R. Dionisija, I. Dapreda, F. Busonija. Jedna od zapaženijih izvedbi bila je na festivalu u Bolzanu, 2011., u povodu obilježavanja dvjestogodišnjice rođenja F. Liszta kada je izveden njegov Via Crucis.

Sandro Filippi, diplomirao je višeglasne vokalne kompozicije te instrumentacije za puhačke orkestre i zborску glazbu na konzervatorijima specijaliziranim za zborovodstvo u Milanu i Veroni. Između 1980. i 2003. vodio je zbor I Musici Cantori iz Trenta s kojim je intenzivno nastupao i osvajao priznanja na mnogim domaćim i inozemnim natjecanjima (Arezzo, Tours, Vittorio Veneto, Riva del Garda, Adria, Stresa in Casale Monferrato). Vodio je zborove Le Istituzioni Harmoniche i Coro dell' Accademia Musicale di San Giorgio iz Verone. Trenutno vodi Filharmonijski zbor Trentino. Osim za zborove piše glazbu za orgulje, klavir i puhačke orkestre što mu je također priskrbilo brojna priznanja na nacionalnim i međunarodnim natjecateljskim smotrama. Njegova autorska djela izvodili su poznati zborovi, a neka od njih čak su objavile i inozemne izdavačke kuće. Sandro Filippi voditelj je Katedre za zborovodstvo i zborni repertoar u sklopu škole za muzičku didaktiku Konzervatorija Monteverdi u Bocnu.

Orkestar Slovenske filharmonije, čine članovi najuglednije slovenske glazbene ustanove, čija tradicija seže u daleku 1701. godinu.

Fl., Picc.	1. Patricija Mihelač Korica 2. Eva Arh
Clar.	1. Jurij Jenko 2. Darko Abram
Sax.	1. Dejan Prešiček 2. Tadej Šepec
Fag.	1. Leonardo Calligaris 2. Paolo Calligaris
Cor.	1. Metod Tomac

	2. Robert Prednik
Trp.	1. Tibor Kerekeš 2. Dejan Glamočak 3. Roman Podlesnik
Trbn.	1. Žan Tkalec 2. Wolf Hagen Hoyer
Pf.	Aleksandra Verbitskaya
Harmonij	Tomaž Sevšek Šramel
Chitarra, Ban	Emir Ibrakić
Timp., Perc.	Darko Gorenc
Perc.	Matevž Bajde, Jože Bogolin, Barbara Kresnik

Martina Burger, sopranistica, rođena je u Ljubljani. Diplomirala je na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji u klasi prof. Vlatka Oršanića. Tijekom studija primila je Rektorovu nagradu Sveučilišta u Zagrebu, a zabilježila je i čitav niz uspješnih sudjelovanja na pjevačkim natjecanjima (prva nagrada 2007. i 2009. u Dubrovniku, finalistica međunarodnih natjecanja u Trnavi, Udinama i Allesandriji). Martina Burger nastupila je na mnogim međunarodnim festivalima, a na kazališnoj sceni predstavila se ulogama u sljedećim operama: Čarobnoj fruli (Pamina), Ivici i Marici (Marica) Ravnatelju kazališta (madame Herz), Didoni i Eneju (Belinde), Pariškom životu (barunica Gondremarck), Gorenjskom Slavčeku (Minka), Postolaru od Delfta (Sreća) ili Ljubavnom eliksiru (Adina).

Martin Sušnik, tenor, s uspjehom je nastupio na mnogim pjevačkim natjecanjima u zemlji i inozemstvu, osvojivši nekoliko prvih i drugih nagrada. Za iznimna postignuća u akademskoj godini 2010./2011. dodijeljena mu je prestižna Prešerenova nagrada. Martin Sušnik koncertira u zemlji i inozemstvu, često nastupajući s raznim zborovima, komornim ansamblima te uz pratnju orkestara (Slovenske filharmonije, SNG Opere i baleta Ljubljana ili Zagrebačke filharmonije). Veliki uspjeh ostavrio je izvedbama Mozartovog Rekvijema i Bachove Muke po Ivanu s orkestrom Zagrebačke filharmonije. U studenom 2009. debitirao je u SNG Operi i baletu Ljubljane s ulogom Edoarda Milforta u Rosinijevoj operi Bračna

mjenica; u studenom 2010. pjevao je naslovnu ulogu u operi Petera Šavlija Pastir; u prosincu 2011. i siječnju 2012. gostovao je u Royal Opera Versailles i Operi Comique u Parizu, gdje je nastupao u operi Amadis iz Galije Johanna Christiana Bacha. Ljubljanskoj publici uspješno se predstavio na svečanom koncertu u povodu 120. obljetnice SNG Opere i baleta Ljubljana. Na pozornici mariborske SNG Opere debitirao je u siječnju 2012. u ulozi Romualda u Kogojevoj operi Crne maske, gdje je kasnije zaigrao i ulogu Camillea de Rosillona u Leharjevoj opereti Vesela udovica i Nemorina u Donizettijevom Ljubavnom napitku. U sezoni 2012./2013. u Mariboru je debitirao u ulozi vojvode Mantovanskog (Verdi, Rigoletto), don Ottavija (Mozart, Don Giovanni), Lenskog (Čajkovski, Evgenije Onjegin), a ove 2013./2014. najprije kao Rinuccio (Puccini, Triptih), zatim glasnik (Verdi, Aida), Lindoro (Puccini, Mlada Talijanka u Alžiru) i grof Almaviva (Rossini, Seviljski brijač).

Darko Vidic, bariton, studirao je pjevanje na ljubljanskom Glazbenom konzervatoriju u klasi prof. Janka Volčanskog, a trenutno u klasi prof. Matjaža Robavsca završava magisterij pjevanja na ljubljanskoj Muzičkoj akademiji. Sudionik je državnih natjecanja iz solo pjevanja na kojima redovito osvaja zlatna priznanja. Godine 2011. primio je stipendiju Zaklade Wagner. Kao zborski, a kasnije i solo pjevač sudjelovao je u radu: zbora Ave, zbora Tone Tomšić, zbora Radio Slovenije, zbora SNG Opere i baleta Ljubljana, Vokalne akademije Ljubljana, Okteta Valvasor te Svjetskog zbora mladih. U siječnju 2012. mariborskoj publici po prvi se puta predstavio ulogom Lorenzovoga dvojnika u Kogojevoj operi Crne maske. U lipnju 2012. nastupio je u Golubovima, opernom novitetu Ljubezen kapital nastalom u produkciji SNG Opere i baleta Ljubljana, u srpnju 2012. u Monteverdijevoj operi Orfej u produkciji Muzičke akademije Ljubljana, a u studenom 2012. u Puccinijevoj operi La Bohème. U ožujku 2013. debitirao je kao u Foersterevoj operi Gorenjski slavček, a u rujnu iste godine u Verdijevom Rigolettu. U ožujku 2014. iznova se predstavio mariborskoj publici, ovoga puta kao Halya u Rossinijevoj operi Mlada Talijanka u Alžiru te u svibnju iste godine kao šumar i lovac u Dvořákovoj Rusalki. Od 2010. član je najprestižnije slovenske komorne vokalne skupine Slovenskog okteta. U akademskoj godini 2012./2013. dodijeljena mu je Prešernova nagrada.

Stojan Kuret, rođen je u Trstu (Italija). Diplomirao je dirigiranje na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Ljubljani i klavir na Konzervatoriju Giuseppe Tartini u Trstu, gdje je i profesor od 1983. godine.

Već za vrijeme studija, 1974., osnovao je Dječji zbor Glazbene matice Trst, preuzevši vođenje djevojačkog i mješovitog zbora mladih. Godine 1991. iznova je pokrenuo djelovanje Zbora Jacobus Gallus. Godine 1984. primio je Gallusovo

priznanje za izniman doprinos glazbenoj umjetnosti. Stojan Kuret u svojoj je dosadašnjoj karijeri, kao gostujući dirigent, dirigirao mnogim orkestrima. Deset je godina, počevši 1992./1993., bio umjetnički voditelj i dirigent poznatog zbora Tone Tomašić, Sveučilišta u Ljubljani. Tim je zborom, kao i Vokalnom akademijom Ljubljana, osvojio čitav niz prestižnih, međunarodnih umjetničkih priznanja (pet prvih mjesta – Tours 1999., Varna 2001., Gorizia 2001., Maribor 2002., Arezzo 2009.; tri ulaska u finalno natjecanje te dva osvojena Europska Grand Prix – za zbarsko pjevanje 2002. u Arezzu te 2010. u Varni – kao jedini dirigent u povijesti natjecanja). Godine 2002. primio je Priznanje Grada Ljubljane te Zlazno priznanje Javnog fonda za kulturne aktivnosti Republike Slovenije, i to za umjetničko vodstvo zbora Tone Tomšić. Godine 2003. dirigirao je zborom Slovenskog projekta. Između 2003. i 2005. bio je glavni dirigent komornog zbora RTV Slovenija (zbor nacionalnog radija i televizije). Od 2007., tijekom dvije sezone, bio je dirigent talijanskog zbora mladih Coro Giovanile Italiano.

Kao predavač, Stojan Kuret, česti je gost na seminarima, diljem zemlje, ali i u inozemstvu. Redoviti je član stručnih skupina na najznačajnijim međunarodnim natjecanjima (Tours, Tolosa, Arezzo, Varna, Debrecen, Maribor, Maasmechelen, Marktoberdorf, Budimpešta, London, Bergen, Prag i dr.). Među njegove značajne projekte svakako spada umjetničko vodstvo nacionalnog brazilskog zbora Coro Brasilia, Filharmonijskog zbora Litve te zbora Nacionalne akademije Budimpešta. U rujnu 2011. u Arezzu, Stojan Kuret primio je prestižnu nagradu Guidoneum za uspješan i kreativan rad s Vokalnom akademijom Ljubljana. Godine 2012. primio je nagradu Zaklade Prešeren, kao najviše slovensko priznanje u kulturi.

Stojan Kuret je suosnivač, umjetnički voditelj i dirigent Vokalne akademije Ljubljana, osnovane u rujnu 2008. godine.

Sponzori i donatori:

Ministarstvo kulture Republike Hrvatske

Primorsko-goranska županija

Turistička zajednica Grada Krka

Hrvatska turistička zajednica

Turistička zajednica Kvarnera

Erste & Steiermärkische banka

Radio Otok Krk